

Recenzja osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej dr Ewy Zasadzka w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki medyczne i nauki o zdrowiu, dyscyplinie nauki o zdrowiu

1. Podstawa przygotowania recenzji

Podstawą formalną sporządzenia niniejszej recenzji jest Uchwała nr 5/2024, z dnia 15 stycznia 2024 roku Kapituły Kolegium Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym Pani dr n.med. Ewy Zasadzkiej, wszczętym w dniu 27 września 2023 roku, w dziedzinie nauki medyczne i nauki o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu, wniosek dr Ewy Zasadzkiej z dnia 26 września 2023 roku, o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki medyczne i nauki o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu oraz pismo Kanclerza Kolegium Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, o sygnaturze KKN Nr 60/24, z dnia 19 stycznia 2024 roku, powołujące mnie na recenzenta.

Oceny osiągnięć naukowych dokonałam zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Stwierdzam, iż dostarczona dokumentacja jest kompletna.

Podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest cykl czterech powiązanych ze sobą tematycznie artykułów naukowych, zatytułowanych: ***Diagnostyka funkcjonalna oraz ocena ryzyka sarkopenii u osób starszych – analiza dostępnych narzędzi diagnostycznych.***

2. Charakterystyka ogólna Kandydatki

Pani dr n. med. Ewa Zasadzka ukończyła w 1998 roku Akademię Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu, kierunek *fizjoterapia*, gdzie uzyskała tytuł magistra rehabilitacji ruchowej. W dniu 15 stycznia 2014 roku, na Wydziale Lekarskim II, Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, uzyskała stopień dr n. med., po przedstawieniu i obronie pracy zrealizowanej pod kierunkiem Pani prof. dr hab. n. med. Katarzyny Wieczorowskiej-Tobis, zatytułowanej: *Samodzielność osób starszych w aspekcie możliwości ich usprawniania.*

W latach 1998-2014 Kandydatka pracowała w Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Poznaniu-Kiekrzu i w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym i Rehabilitacji Medycznej w Poznaniu. Kandydatka od roku 2009 do dzisiaj pracuje na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, kolejno na stanowiskach asystenta i adiunkta. Aktualnie, jako adiunkt, pracuje w Zakładzie Terapii Zajęciowej.

Równoległe z pracą zawodową w ośrodkach rehabilitacyjnych, pracą dydaktyczną i naukową, dr Ewa Zasadzka ukończyła szereg zawodowych, specjalistycznych kursów, realizowanych przez Oddział Kształcenia Podyplomowego UM w Poznaniu, Reha Plus Edukacja w Krakowie, Ośrodek Szkoleń dla Nauczycieli w Warszawie, Reha Plus Edukacja w Warszawie, Polskie Towarzystwo Fizjoterapii w Katowicach, Centrum Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli w Poznaniu i Instytut McKENZIEGO Polska w Poznaniu.

W opinii Recenzenta, wybór studiów, fakt zatrudnienia w ośrodkach rehabilitacyjnych, praca dydaktyczna i naukowa na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, wybór tematu rozprawy doktorskiej i uzyskane w okresie całej kariery zawodowej umiejętności, pokazują konsekwencję w realizacji zainteresowań naukowych i zawodowych Kandydatki.

3. Ocena osiągnięcia naukowego będącego przedmiotem postępowania habilitacyjnego, dokonana zgodnie z kryteriami art. 219 ust.1, podpunkt 2b, ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Osiągnięciem naukowym Habilitantki stanowiącym podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest cykl 4 pełnotekstowych, oryginalnych publikacji naukowych. Sumaryczny Impact Factor publikacji stanowiących *osiągnięcie* naukowe Habilitantki to 12,160, a w punktacji MEiN: 260.

Sumaryczny wskaźnik Impact Factor całego dotychczasowego dorobku naukowego Habilitantki wynosi 44,478, (z wyłączeniem *osiągnięcia*: 32,318).Wskaźnik cytowań prac, w których Habilitantka jest autorem lub współautorem wynosi 234 (230 bez autocytowań), współczynnik Hirscha, według Web of Science z dnia 21.09.2023 roku wynosi 8. Łączna wartość punktacji MEiN - 1526 (z wyłączeniem *osiągnięcia*: 1266).

Poza *osiągnięciem* naukowym, dorobek naukowy Habilitantki, w okresie po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej, obejmuje 7 publikacji z IF = 20,142 punkty / w punktacji MEiN = 465, 12 publikacji bez IF, w punktacji MEiN = 428, 9 rozdziałów w monografiach i podręcznikach w punktacji MEiN = 22. W 13 oryginalnych pracach (poza *osiągnięciem* naukowym), punktowanych: IF = 14,761/MEiN = 523, Habilitantka jest pierwszy autorem.

W latach od 2015 do 2021, poza osiągnięciem naukowym, Habilitantka publikowała swoje prace kolejno w następujących czasopismach naukowych: International Journal of Environmental Research and Public Health/IF 2.035, European Journal of Ageing/IF 2.182, Clinical Interventions in Aging/IF 2,585, American Journal of Men's Health/IF 1,605, Complementary Therapies in Medicine/IF 2,063, International Journal of Environmental Research and Public Health/IF 4,614, Frontiers in Medicine/if 5,058. Łączna liczba prac: 7, liczba punktów IF = 20.142. W tym okresie dr Ewa Zasadzka opublikowała także prace poglądowe w czasopismach naukowych, za które uzyskała łącznie 12,176 punktów IF.

Na zjazdach krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych, Habilitantka wygłosiła 3 referaty i przedstawiła 13 prezentacji plakatowych.

Cykl czterech powiązanych ze sobą tematycznie artykułów naukowych, w których Kandydatka jest pierwszym autorem, opatrzony został tytułem: *Diagnostyka funkcjonalna oraz ocena ryzyka sarkopenii u osób starszych – analiza dostępnych narzędzi diagnostycznych*. Na cykl składają się:

1. Zasadzka Ewa, Borowicz Adrianna Maria, Roszak Magdalena, Pawlaczyk Mariola. *Assessment of the risk of falling with the use of timed up and go test in the elderly with*

lower extremity osteoarthritis. Clin. Interv. Aging. 2015: Vol. 10, s. 1289-1298. Impact Factor: 2.133, punktacja MEiN: 20.

Wkład Habilitantki w powstanie tej pracy polegał na: opracowaniu koncepcji badania i jego założeń metodologicznych oraz szczegółowym zaplanowaniu. Obejmował on również nadzór nad przebiegiem badania, przeprowadzenie badań, zaplanowanie analiz statystycznych, analizę i interpretację wyników oraz przygotowanie manuskryptu.

2. Zasadzka Ewa, Pieczyńska Anna [A.], Trzmiel Tomasz, Pawlaczyk Mariola. *Polish translation and validation of the SARC-F tool for the assessment of sarcopenia*. Clin. Interv. Aging. 2020: Vol. 15, s. 567-574. Impact Factor: 4.458, punktacja MEiN: 100.

Wkład Habilitantki w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania i jego założeń metodologicznych oraz na jego szczegółowym zaplanowaniu. Obejmował on również nadzór nad przebiegiem badania, przeprowadzenie badań (ankieta i ocena pacjenta), zaplanowanie analiz statystycznych, analizę i interpretację wyników oraz przygotowanie manuskryptu.

3. Zasadzka Ewa, Trzmiel Tomasz, Roszak Magdalena, Pawlaczyk Mariola. *Is the outcome of frailty syndrome gender dependent?* J. Women Aging. 2020 : Vol. 32, nr 3, s. 349-360. Impact Factor: 1.969 Punktacja MEiN: 40.

Wkład Habilitantki w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania i jego założeń metodologicznych oraz na jego szczegółowym zaplanowaniu. Obejmował on również nadzór nad przebiegiem badania, przeprowadzenie badań (ankieta i ocena pacjenta), zaplanowanie analiz statystycznych, analizę i interpretację wyników oraz przygotowanie manuskryptu.

4. Zasadzka Ewa, Trzmiel Tomasz, Kasior Iwona, Hojan Katarzyna. *Does hand grip strength (HGS) predict functional independence differently in patients post hip replacement due to osteoarthritis versus patients status post hip replacement due to a fracture?* Clin. Interv. Aging. 2023: Vol. 18, s. 1145-1154. Impact Factor: 3.600; Punktacja MEiN: 100.

Wkład Habilitantki w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania i jego założeń metodologicznych oraz na jego szczegółowym zaplanowaniu. Obejmował on również nadzór nad przebiegiem badania, przeprowadzenie badań (ankieta i ocena pacjenta), zaplanowanie analiz statystycznych, analizę i interpretację wyników oraz przygotowanie manuskryptu.

Habilitantka jest pierwszym autorem w/w artykułów naukowych, ale nie określiła swojego, procentowego udziału w zrealizowanych przedsięwzięciach. Również w przedstawionych do analizy oświadczeniach współautorów nie funkcjonują informacje odnośnie ich procentowego udziału w powstaniu artykułów.

Celem zaprezentowanego przez Habilitantkę cyklu publikacji - osiągnięcia naukowego będącego przedmiotem postępowania habilitacyjnego była analiza narzędzi służących do oceny ryzyka wystąpienia sarkopenii i zespołu kruchości osób starszych. Sarkopenia to choroba mięśni charakteryzująca się głównie spadkiem siły mięśniowej, prowadząca do upadków i urazów oraz do pogarszającej się sprawności fizycznej. Zespół kruchości u osób starszych jest złożonym, wielowymiarowym stanem związanym ze zmniejszeniem fizjologicznych rezerw i obniżeniem odporności na czynniki stresowe wskutek zmniejszonej wydolności wszystkich narządów i układów oraz złożonej dysregulacji.

W procesie opieki nad osobami starszymi, kompleksowa ocena geriatryczna jest fundamentalnym działaniem identyfikującym problemy zdrowotne, uwzględniającym aspekty fizyczne, psychiczne, społeczne i funkcjonalne. Do oceny: ryzyka upadków, siły mięśniowej, zespołu kruchości i sarkopenii istnieje wiele, zarówno prostych, jak i skomplikowanych i kosztownych testów i procedur. Choć wiele z dostępnych narzędzi jest niezwykle wartościowych w diagnozowaniu i monitorowaniu stanu fizycznego seniorów, często są one kosztowne i czasochłonne. W opinii Habilitantki istnieje pilna potrzeba dobrania zestawu prostych, efektywnych, oszczędnych i szybkich testów do oceny ryzyka upadków, siły

mięśniowej, zespołu kruchości i sarkopenii u osób starszych, dostępnych dla szerokiej grupy pacjentów oraz zespołów medycznych. Proste i niedroge metody pomiaru siły mięśniowej czy oceny sarkopenii, mogą zwiększyć dostępność badań i w ten sposób wpłynąć na wczesną identyfikację zagrożonych pacjentów.

Publikacja 1:

Zasadzka Ewa, Borowicz Adrianna Maria, Roszak Magdalena, Pawlaczyk Mariola.
Assessment of the risk of falling with the use of timed up and go test in the elderly with lower extremity osteoarthritis.

Celem pierwszej pracy była analiza ryzyka upadków za pomocą testu *Timed Up and Go (TUG)* w grupie 117 osób starszych, w wieku 60 lat i więcej, ze zdiagnozowaną chorobą zwyrodnieniową stawu biodrowego i kolanowego. W grupie tej także zbadano siłę kończyn dolnych przy pomocy *30 Chair Stand Test (30 CST)* i przeanalizowano samodzielność w zakresie podstawowych czynności dnia codziennego przy użyciu skali *Activities of Daily Living (ADL)*. W podsumowaniu Habilitantka wykazała, iż test *TUG* można rekomendować, jako tanie i proste w wykonaniu narzędzie, które nie tylko umożliwia wczesne zidentyfikowanie pacjentów zagrożonych upadkami, ale dzięki korelacji z wynikami testów oceniających siłę kończyn dolnych może również wskazywać na potrzebę wdrożenia treningu wzmacniającego.

Publikacja 2:

Zasadzka Ewa, Pieczyńska Anna [A.], Trzmiel Tomasz, Pawlaczyk Mariola. *Polish translation and validation of the SARC-F tool for the assessment of sarcopenia.*

Celem drugiej pracy było wprowadzenie w Polsce *SARC-F*, kwestionariusza do oceny ryzyka wystąpienia sarkopenii. Kwestionariusz *SARC-F* został uznany za najbardziej aktualne, spójne i proste narzędzie badawcze przez European Working Group on Sarcopenia in Older People 2. Habilitantka, za zgodą autorów przetłumaczyła i przeprowadziła kompleksowy proces walidacji kwestionariusza na język polski.

Przeprowadzone z użyciem walidowanego kwestionariusza badania na grupie 67 osób wyodrębniły osoby zagrożone sarkopenią, wykazały, że wynik kwestionariusza *SARC F* koreluje z równowagą, siłą kończyn dolnych i szybkością chodu mierzonym w teście *Short Physical Performance Battery (SPPB)*, a także siłą mięśni mierzoną siłą uścisku ręki. Tłumaczenie i walidacja tego prostego narzędzia diagnostycznego umożliwiła jego zastosowanie, zarówno przez lekarzy klinicyistów, jak i fizjoterapeutów w Polsce do badań przesiewowych oceniających ryzyko sarkopenii.

Publikacja 3:

Zasadzka Ewa, Trzmiel Tomasz, Roszak Magdalena, Pawlaczyk Mariola. *Is the outcome of frailty syndrome gender dependent?*

Zaawansowana sarkopenia i postępujące wraz z wiekiem zmniejszenie fizjologicznych rezerw prowadzi do powstania zespołu kruchości (*Frailty syndrome/FS*). Celem trzeciej pracy było określenie zależności między stadium zespołu kruchości u kobiet i mężczyzn a ryzykiem wystąpienia: ograniczeń w wykonywaniu czynności dnia codziennego, hospitalizacji i śmierci w grupie wiekowej 80 lat i więcej.

U wszystkich 213 badanych osób Habilitantka przeprowadziła ocenę z zastosowaniem *Mini-Mental State Examination (MMSE)*, *Geriatric Depression Scale (GDS)* oraz z zastosowaniem

skali *Activities of Daily Living* (ADL). Zespół kruchości Habilitantka stwierdziła u 117 osób spośród wszystkich badanych.

Analiza wieku, wykształcenia, GDS, MMSE, BMI, ADL, liczby występujących chorób, liczby przyjmowanych leków i stopnia ciężkości zespołu kruchości, nie wykazała istotnych różnic pomiędzy kobietami i mężczyznami. Analiza wykazała, że w grupie osób z zespołem kruchości w fazie średniozaawansowanej uzyskiwano znacznie gorsze wyniki niż w grupie osób we wczesnej fazie zespołu kruchości.

Badanie wykazało, że w grupie osób w wieku 80 lat i starszych, u których rozpoznaje się zespół kruchości, istotne zagrożenie hospitalizacją, pogorszeniem sprawności w wykonywaniu czynności dnia codziennego i śmiercią występuje częściej w grupie średniozaawansowanej/frail niż pre-frail i nonfrail. Mężczyźni są bardziej zagrożeni śmiercią niż kobiety.

Występowanie FS odgrywa istotną rolę w rokowaniu i ocenie zapotrzebowania na opiekę zdrowotną wśród osób w podeszłym wieku. Habilitantka potwierdziła zasadność oceny pacjentów starszych pod kątem zespołu kruchości. Wskazała również, że diagnostyka w kierunku zespołu kruchości może mieć istotne znaczenie zarówno w przypadku kobiet ze względu na ich dłuższy spodziewany czas życia, umożliwiając ocenę zapotrzebowania na opiekę, ale także w przypadku mężczyzn, ze względu na większe zagrożenie zgonem w przypadku pacjentów płci męskiej z zespołem kruchości.

Publikacja 4:

Zasadzka Ewa, Trzmiel Tomasz, Kasior Iwona, Hojan Katarzyna. *Does hand grip strength (HGS) predict functional independence differently in patients post hip replacement due to osteoarthritis versus patients status post hip replacement due to a fracture?*

Celem badania było określenie czy siła uścisku dłoni - *Hand Grip Strength* (HGS) jest czynnikiem prognostycznym niezależności funkcjonalnej u starszych pacjentów, po endoprotezoplastyce stawu biodrowego z powodu choroby zwyrodnieniowej stawów i pacjentów po endoprotezoplastyce stawu biodrowego z powodu złamania.

Habilitantka przebadła 239 pacjentów w wieku 65 lat i więcej w pierwszych tygodniach po całkowitej endoprotezoplastyce stawu biodrowego, którzy byli w trakcie leczenia rehabilitacyjnego i po 6 miesiącach.

Analiza wyników wykazała, że większe początkowe wartości HGS mierzone przed rozpoczęciem rehabilitacji są prognozą szybkiej poprawy w trakcie rehabilitacji. Wśród badanych z grupy pacjentów z chorobą zwyrodnieniową wzrost siły uścisku ręki o każdy kilogram powodował zwiększenie szansy na znalezienie się w grupie notującej poprawę zarówno w zakresie *ADL*, jak i *Instrumental Activities of Daily Living* (IADL), zarówno bezpośrednio po zakończeniu cyklu rehabilitacji, jak i po 6 miesiącach od jego zakończenia.

Wyniki badania wskazały, że pomiar siły uścisku ręki przy pomocy dynamometru ręcznego, który jest narzędziem dostępnym, a badanie jest szybkie i łatwe do wykonania, powinien być stosowany przez wielospecjalistyczne zespoły prowadzące pacjentów przechodzących endoprotezoplastykę. Zaimplementowanie tego pomiaru, jako rutynowego badania wykonywanego u osób starszych umożliwia zidentyfikowanie pacjentów, u których szanse na powodzenie rehabilitacji są mniejsze i są oni bardziej zagrożeni utratą niezależności funkcjonalnej, zarówno w zakresie podstawowych, jak i złożonych czynności dnia codziennego. Badanie wykazało również, że wartość prognostyczna tego pomiaru różni się w zakresie prognozowania poprawy niezależności funkcjonalnej w wykonywaniu

podstawowych czynności dnia codziennego pomiędzy pacjentami, u których przyczyny wykonania endoprotezoplastyki były różne.

Przedstawiony przez Habilitantkę cykl artykułów wskazuje na istotne znaczenia w diagnostyce osób starszych pomiaru siły uścisku ręki (*HGS*), analizy ryzyka upadku testem *Time Up and Go (TUG)* oraz oceny zagrożenia sarkopenią przy użyciu kwestionariusza *SARC-F*. Przeprowadzona analiza pokazuje, że są to narzędzia proste do zastosowania i tanie, a ocena przy ich użyciu jest miarodajna i nie zabiera dużo czasu. Habilitantka wykazała, iż siła uścisku ręki może być wyznacznikiem nie tylko siły kończyny górnej, ale pomiary dynamometrem ręcznym mogą charakteryzować również ogólną sprawność fizyczną, a także prognozować niezależność funkcjonalną. Badanie siły uścisku ręki w połączeniu z badaniem zagrożenia ryzykiem upadków przy pomocy *TUG* oraz ryzyka sarkopenii przy pomocy kwestionariusza *SARC-F*, w opinii Habilitantki stanowi zestaw prostych narzędzi umożliwiających zidentyfikowanie pacjentów zagrożonych utratą sprawności fizycznej, niezależności funkcjonalnej, upadkami oraz sarkopenią i zespołem kruchości.

Reasumując, należy stwierdzić, iż wartość recenzowanego cyklu wydaje się być bezsporna, Pokazanie zestawu prostych, efektywnych, oszczędnych i szybkich testów do oceny ryzyka upadków, siły mięśniowej, zespołu kruchości i sarkopenii u osób starszych, dostępnych dla szerokiej grupy pacjentów oraz zespołów medycznych jest istotnym osiągnięciem Habilitantki i stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu.

4. Istotna aktywność naukowa (art. 219.1., podpunkt 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę.

Aktywność Habilitantki w kraju:

1. Zakład Rehabilitacji Narządu Ruchu Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu.
W latach 2015 – 2017, w ramach współpracy z AWF w Poznaniu Habilitantka prowadziła badania dotyczące rehabilitacji osób starszych po przebytych udarach mózgu, w wyniku tej pracy powstała wspólna publikacja pt: *Wpływ cyklicznie podejmowanej fizjoterapii na sprawność funkcjonalną osób starszych po przebytych udarach mózgu.*
2. Zakład Rehabilitacji Kardiologicznej i Reumatologicznej Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu.
W ramach współpracy z AWF w Poznaniu, od 2020 roku Habilitantka prowadzi zajęcia z tematyki geriatry i gerontologii dla studentów kierunku *fizjoterapia.*

Staże i zagraniczne wizyty studyjne Habilitantki:

1. College of Nursing and Allied Health Sciences, Department of Physical Therapy, Howard University, Washington, D.C., USA - 22.04.2023- 13.05.2023.
Efektem współpracy są opublikowane badania dotyczące problemów osób starszych. Zasadzka Ewa, Trzmiel Tomasz, Kasior Iwona, Hojan Katarzyna. *Does hand grip strength (HGS) predict functional independence differently in patients post hip replacement due to osteoarthritis versus patients status post hip replacement due to a fracture?*
2. BDH-Klinik Elzach Klinik für neurologische Rehabilitation und neurologische Frührehabilitation – wrzesień 2022.
Klinika BDH Elzach jest jednym z czołowych ośrodków neurologicznej intensywnej opieki medycznej i wczesnej rehabilitacji, a także dalszej rehabilitacji neurologicznej z szerokim zakresem opieki medycznej, terapeutycznej i pielęgniarskiej.

3. Wizyta studyjna w regionie Południowej Danii w mieście Odense – kwiecień 2013
W Regionie Południowej Danii, wraz z innymi europejskimi partnerami, opracowano metodę oceny zdrowia pacjenta poprzez teleporady medyczne, rekomendowane do tworzenia systemów wsparcia osób starszych. Habilitantka odwiedziła Odense University Hospital, aby zobaczyć rozwiązania telemedyczne,
4. Wizyta studyjna w ramach projektu CASA w Sewilli, Andaluzja – czerwiec 2013.
Kilkudziesięciu uczestników z 13 europejskich regionów uczestniczyło w spotkaniu w trakcie którego zapoznano nas z zasadami funkcjonowania opieki zdrowotnej i społecznej w Hiszpanii. Podczas tej wizyty poznałam strategię Zdrowia Publicznego w Andaluzji, z naciskiem na wdrażanie i rozwój rozwiązań w dziedzinie opieki zdrowotnej, szczególnie telewsparcia osób starszych.
5. Spotkanie grupy badawczej EASY-Care International w Stambule. - 13-20.11.2013.
Spotkanie dotyczyło badania, tłumaczenia, adaptacji i walidacji kwestionariusza EASY-Care Standard 2010 jednego z rekomendowanych narzędzi do oceny potrzeb osób w wieku podeszłym. Efektem współpracy jest publikacja: Tobis Sławomir, Jaracz Krystyna, Talarska Dorota, Kropińska Sylwia, Zasadzka Ewa, Pawlaczyk Mariola, Wieczorowska-Tobis Katarzyna, Philp Ian, Suwalska Aleksandra. Validity of the EASYCare Standard 2010 assessment instrument for self-assessment of health, independence, and well-being of older people living at home in Poland.

Działalność dydaktyczna:

1. Habilitantka prowadzi zajęcia dydaktyczne na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu dla studentów kierunków: pielęgniarstwa, ratownictwa medycznego, terapii zajęciowej i fizjoterapii.
2. W latach 2009-2018 Habilitantka prowadziła zajęcia dla studentów anglojęzycznych kierunku lekarskiego, przedmiot: *Geriatric Medicine and Gerontology*. A w latach 2009-2018 prowadziła zajęcia dla studentów anglojęzycznych kierunku *fizjoterapia*, przedmiot: *Clinical Bases and Physiotherapy in Geriatrics* oraz przedmiot: *Physiotherapy in functional disorders*.
3. Studia podyplomowe: Geriatria z elementami opieki długoterminowej i medycyny paliatywnej. Wykłady i ćwiczenia. Przedmiot: *Możliwości fizjoterapii w geriatрії*.
4. Studia podyplomowe: Gerontologia i opieka nad osobami starszymi. Wykłady i seminaria. Przedmiot: *Aktywizacja osób starszych, Możliwości rehabilitacji osób*.
5. Kursy Podyplomowe: *Wielkie problemy geriatryczne* (wykłady).

Działalność dydaktyczną Habilitantka realizowała również poprzez przygotowanie rozdziałów podręcznika pt. *Fizjoterapia w geriatрії* PZWL. Warszawa 2011:

1. Zasadzka Ewa, Borowicz Adrianna Maria. Usprawnianie po udarze mózgu. W: *Fizjoterapia w geriatрії*. Red. nauk.: Katarzyna Wieczorowska-Tobis, Tomasz Kostka, Adrianna Maria Borowicz. Warszawa, 2011, s. 168-178 il.
2. Zasadzka Ewa, Józwiak Andrzej. Otępienie. W: *Fizjoterapia w geriatрії*. Red. nauk.: Katarzyna Wieczorowska-Tobis, Tomasz Kostka, Adrianna Maria Borowicz. Warszawa, 2011, s. 94-104 il.
3. Zasadzka Ewa. Choroba Parkinsona. W: *Fizjoterapia w geriatрії*. Red. nauk.: Katarzyna Wieczorowska-Tobis, Tomasz Kostka, Adrianna Maria Borowicz. Warszawa, 2011, s. 153-168 il.

Habilitantka od kwietnia 2022 uczestniczy w w projekcie: *E-materialy dla branży: opieki zdrowotnej, pomocy społecznej, ochrony bezpieczeństwa osób i mienia* POWR.02.15.00-00-3051/20, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, który jest realizowany na Uniwersytecie Medycznym im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu wspólnie z Politechniką Łódzką oraz Uniwersytetem Jana

Kochanowskiego w Kielcach przygotowując multimedialne i interaktywne e-materiały dla kształcenia medycznego

Promotor prac licencjackich i magisterskich.

Habilitantka była opiekunem 69 prac dyplomowych, głównie związanych z tematyką gerontologii, geriatry oraz fizjoterapii dla kierunków studiów pielęgniarstwo, fizjoterapia, terapia zajęciowa. Habilitantka jest także recenzentem wielu prac magisterskich i licencjackich na Wydziale Nauk o Zdrowiu UM w Poznaniu.

Promotor pomocniczy rozpraw doktorskich:

1. W 2019 roku Habilitantka została powołana, jako promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej pana Tomasza Trzmieła pod tytułem *Wpływ rodzaju pracy wykonywanej w przeszłości na sprawność w wieku emerytalnym*. Promotor - Prof. dr hab. med. Mariola Pawlaczyk. Doktorant obronił pracę w 2021 roku.
2. W lipcu 2021 r. Habilitantka została powołana, jako promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej pani Anny Pieczyńskiej, zatytułowanej *Wpływ rehabilitacji z wykorzystaniem biofeedback na sprawność fizyczną i psychiczną, zmęczenie oraz jakość życia pacjentów z guzem mózgu poddanych radioterapii*. Promotor – dr hab. Katarzyna Hojan. Planowana obrona to pierwsza połowa 2024 roku – obecnie w recenzji trzeci artykuł z cyklu.

Działalność organizacyjna i funkcje pełnione na Wydziale Nauk o Zdrowiu UM w Poznaniu:

1. W latach 2014-2020 Habilitantka była opiekunem Studenckiego Koła Medycyny Przeciwstarzeniowej. Efektem działalności koła naukowego był czynny udział jego członków w kilkunastu konferencjach naukowych.
2. W latach 2016-2020 Habilitantka była członkiem Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu.
3. Od 2022 roku Habilitantka jest członkiem Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości.
4. Od 2021 Habilitantka jest koordynatorem zespołu do spraw hospicji na kierunku *Terapia Zajęciowa*.
5. Od roku akademickiego 2022/23 Habilitantka jest koordynatorem praktyk dla kierunku *Terapia Zajęciowa* dla studentów pierwszego i drugiego roku studiów pierwszego stopnia.
6. Aktualnie Habilitantka pełni funkcję opiekuna roku, dla II roku kierunku *Terapia Zajęciowa*.
7. W roku 2020 na podstawie rankingu osiągnięć naukowych członków kolegów nauk Habilitantka została powołana do Rady Kolegium Nauk o Zdrowiu na kadencję 2020-2024.

Habilitantka jest czynnym członkiem następujących towarzystw naukowych: Polskie Towarzystwo Rehabilitacji, Polskie Towarzystwo Fizjoterapii, Polskie Stowarzyszenie Terapii Zajęciowej, Society on Sarcopenia, Cachexia and Wasting Disorders.

Działalność prospołeczna oraz popularyzująca naukę

Od 2014 roku Habilitantka czynnie współpracuje z Fundacją Pomocy Seniorom i Rodzinie AMA w Poznaniu. W ramach współpracy prowadzi szkolenia i wykłady dla osób wykonujących zawód opiekuna. Habilitantka jest autorem *Poradnika Asystenta Seniora, czyli co każdy opiekun osoby starszej i niepełnosprawnej wiedzieć powinien*.

Habilitantka prowadziła także wykłady, szkolenia, warsztaty, a także działalność badawczą dla Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Czarniejewie, Pniewach i Wronkach. Efektem

współpracy było nie tylko poszerzenie wiedzy prozdrowotnej uczestników Uniwersytetów, ale także opublikowany w Gerontologii Polskiej artykuł pt: *Sprawność i samopoczucie słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku*.

5. Wniosek końcowy

Pozytywnie oceniam cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych przedstawionych przez dr n. med. Ewę Zasadzką, jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 b, ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478), który stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu. Habilitantka wykazuje się również istotną aktywnością naukową, którą realizowała w więcej niż jednej instytucji naukowej. Tym samym spełnia wymóg opisany w art.219 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Wobec powyższego, popieram wniosek dr Ewy Zasadzkiej o nadanie Jej przez Kolegium Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

A Marchewka
prof. dr hab. Anna Marchewka